

Preiļu novada pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 2023/____
“Par Preiļu novada pašvaldības palīdzību bārenim un bez vecāku gādības
palikušajam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas”
Paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt sociālās garantijas bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam (turpmāk- pilngadību sasniedzis bērns) pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās, nosakot, ka atsevišķu pabalstu apmēri nevar būt zemāki par noteiktu atvietošanas apmēru no Centrālās statistikas pārvaldes publicētās aktuālās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī (turpmāk – ienākumu mediāna). Šobrīd Preiļu novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) ir spēkā Pašvaldības 2021. gada 30.novembra saistošie noteikumi Nr. 16 "Par pašvaldības palīdzību bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 16). Lai pašvaldība noteiktu pilngadību sasniegušajam bērnam izmaksājamo pabalstu apmēru atbilstoši MK noteikumu Nr. 857 27., 30., 31., 31.¹ punkta prasībām, nepieciešami būtu grozījumi Saistošajos noteikumos Nr.16, taču ņemot vērā Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumu Nr.108 "Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi" 186. punkta nosacījumus saistībā ar 140. punktu, jāsagatavo jauns saistošo noteikumu projekts, jo grozījumu noteikumu projekta normu apjoms pārsniegtu pusi no spēkā esošo noteikumu normu apjoma. Tāpēc ņemot vērā izmaiņas normatīvajā regulējumā, nepieciešams izdot jaunus Pašvaldības domes saistošos noteikumus "Par Preiļu novada pašvaldības palīdzību bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam pēc pilngadības sasniegšanas" MK noteikumu Nr. 857 27., 30., 31. un 31.¹ punktā noteikti atbalsta minimālie apmēri bērnam pēc pilngadības sasniegšanas, kā arī 31. un 31.¹ punktā paredzēts lielāks pabalsta apmērs pilngadību sasniegušam bērnam ar invaliditāti kopš bērnības. Saistošie noteikumi nosaka konkrētu atbalsta apmēru, kā arī paredz lielāku pabalsta apmēru visiem pilngadību sasniegušiem bērniem ar invaliditāti. Ar Saistošajiem noteikumiem noteikts sociālais atbalsts pilngadību sasniegušam bērnam, tostarp: 1) noteikti sociālo pabalstu veidi, to pieprasīšanas un saņemšanas kārtība Pašvaldībā;

	2) noteikts vienreizējā pabalsta patstāvīgas dzīves uzsākšanai apmērs – 40 procenti (251 euro, 2023.g.) un personām ar invaliditāti 60 procenti (376 euro, 2023.g.) apmērā no Centrālās statistikas pārvaldes publicētās aktuālās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī; 3) noteikts vienreizēja pabalsta sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei apmērs, kas ir vienāds ar Centrālās statistikas pārvaldes publicēto aktuālo minimālo ienākumu mediānu uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī, kurai piemērots koeficients 1,7 (1065- euro 2023.gads); 4)noteikts pabalsta ikmēneša izdevumiem pilngadību sasniegušajam bērnam, kurš mācās vispārējās, profesionālās vai augstākās izglītības iestādē, apmērs – 20 procenti (125 euro, 2023.g.) un personām ar invaliditāti kopš bērnības – 30 procenti (188 euro, 2023.g.) apmērā no Centrālās statistikas pārvaldes publicētās aktuālās minimālo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju mēnesī; 5) mājokļa pabalsts tiek piešķirts ievērojot likuma "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 25.2 panta piektajā daļā noteikto, ka Pašvaldības dome saistošajos noteikumos paredz kārtību, kādā izmaksājams mājokļa pabalsts bez vecāku gādības palikušam bērnam. Šī pabalsta apmēru Pašvaldība nosaka, ievērojot Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktos mājokļa pabalsta aprēķināšanas noteikumus. Piešķirot mājokļa pabalstu bez vecāku gādības palikušam bērnam, Pašvaldība nevērtē šī bērna ienākumus un materiālo stāvokli; – atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 36. panta piektajai daļai. Ministru kabinets nosaka mājokļa pabalsta aprēķināšanas, piešķiršanas un izmaksas kārtību un izdevumu pozīciju minimālās normas mājokļa pabalsta apmēra aprēķināšanai. 6) norādīts iesnieguma iesniegšanas veids, norādot, ka iesniegumu Sociālajam dienestam var iesniegt gan nosūtot uz e-adresi vai e-pasta adresi labklajibas.parvalde@preili.lv parakstītu ar drošu elektronisko parakstu, gan klātienē Sociālajā dienestā (klientu attālināto punktu atrašanās vietā, gan sūtot pa pastu uz adresi Aglonas iela 1A, Preiļi, Preiļu novads, LV – 5301;
--	---

2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	Noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu: 2.1. samazina vai palielina ieņēmumu daļu – nav attiecināms; 2.2. samazina vai palielina izdevumu daļu – 2023. gada budžetā Noteikumos paredzētajiem pabalstiem ir EUR 32 175. Noteikumu izpildei 2023. gadā netiek prognozēta papildu finansiāla ietekme uz pašvaldības budžetu, jo pabalstu palielinājums bija prognozēts. 2024. gadā pilngadību sasniegs papildus 8 (<i>astoņi</i>) bez vecāku gādības palikušie bērni, tādēļ budžetā tiek prognozēts pieaugums pabalstiem; 2.3. lai īstenotu saistošos noteikumus, nav jāsamazina finansējums citām pozīcijām. 2.4. Nav nepieciešami resursi jaunu institūciju vai darba vietu veidošanai.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1.Sociālā ietekme – pabalstu apmēra palielināšana pozitīvi ietekmēs bāreņus un bez vecāku gādības palikušos bērnus pēc pilngadības sasniegšanas, pozitīvi ietekmējot šo personu dzīves līmeņa izmaiņas nākotnē, palielinot viņu sociālo aizsardzību un mazinot nabadzības risku un ienākumu nevienlīdzību. 3.2.Ietekme uz vidi – nav attiecināms. 3.3.Ietekme uz iedzīvotāju veselību – nav attiecināms. 3.4.Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi – nav attiecināms. 3.5. Ietekme uz konkurenci – Saistošajos noteikumos paredzētie pasākumi neierobežo konkurenci.
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	4.1. Institūcija, kurā privātpersona var vērsties Saistošo noteikumu piemērošanā, ir Sociālais dienests. 4.2. Galvenie procedūras posmi un personām veicamās darbības, ko paredz Saistošie noteikumi, ir šādi – lai saņemtu pabalstu, fiziska persona iesniedz Sociālajam dienestam iesniegumu. Pabalstus izmaksā pilngadību sasniegušiem bērniem, ja lēmumu par ārpusģimenes aprūpi pieņēmusi Preiļu novada bāriņtiesa. Sociālais dienests lēmumu pieņem 10 (<i>desmit</i>) darba dienu laikā, kad saņemts pilngadību sasniegušā bērna vai noteikumu 6.punktā norādītās personas iesniegums. Pabalstus izmaksā uz iesniedzēja norādīto kredītiestādes kontu. 4.3. Sociālā dienesta lēmumu par pabalsta piešķiršanu vai atteikumu piešķirt pabalstu var apstrīdēt Labklājības pārvaldē, iesniedzot iesniegumu Labklājības pārvaldē Aglonas ielā 1A. Preiļi, Preiļu novads. Labklājības pārvaldes lēmumu var apstrīdēt, iesniedzot rakstveida iesniegumu Preiļu novada pašvaldībā, Raiņa bulvārī 19, Preiļos, LV-5301, lēmumā norādītajā termiņā.

	4.4. Preiļu novada pašvaldības domes lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. 4.5. Paredzētās administratīvo procedūru izmaksas – nav paredzētas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	5.1. Pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie Saistošie noteikumi – tiek izpildīta Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. punktā noteiktā autonomā funkcija – nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus; 5.2. Saistošo noteikumu izpildes nodrošināšanai nav nepieciešams veidot jaunas Pašvaldības institūcijas, darba vietas vai paplašināt esošo institūciju kompetenci.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	6.1. Saistošo noteikumu izpildi turpinās nodrošināt Sociālais dienests, līdz ar to nav nepieciešama jaunu institūciju izveide.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi ir atbilstoši iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai – sniegt lielāku atbalstu mazaizsargātām iedzīvotāju grupām – Preiļu novada bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem pēc pilngadības sasniegšanas. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir leģitīmi un rīcība ir atbilstoša augstākstāvošiem normatīviem aktiem.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. Sabiedrības līdzdalības veids – priekšlikumu un iebildumu izvērtēšana un iekļaušana pēc projekta publicēšanas pašvaldības tīmekļa vietnē internetā www.preili.lv. 8.2. Saistošo noteikumu projekts sabiedrības viedokļa noskaidrošanai tiks publicēts pašvaldības tīmekļa vietnē internetā www.preili.lv no 2023.gada 13.novembra līdz 2023.gada 2023.gada 27.novembrim.

Domes priekšsēdētājs

Ā.Vucāns